

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 noiembrie 2017

mun.Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Nadejda Toma, Petru Moraru,
a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de avocații
Roșca Ivan și Marianciuc Vadim în numele inculpatului Zara Ghenadie, prin care
se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din
13 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui

Zara Ghenadie XXXX,

*născut la XXXXX, originar din s. XXXXX, r-nul XXXXXX,
domiciliat în mun. XXXXX, str. XXXXXX, nr. XX, ap. XX*

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1.de la 03 iunie 2016 - până la 23 iunie 2016 (instanța de fond);*
- 2.de la 14 iulie 2016 - până la 13 decembrie 2016; de la 17 ianuarie
2017 – până la 28 februarie 2017 (instanța de apel);*
- 3.de la 31 iulie 2017 – până la 28 noiembrie 2017 (instanța de
recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală
legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei militare din 23 iunie 2016, examinată în baza
probelor administrate la faza de urmărire penală, Zara Ghenadie a fost condamnat:

- în baza art.191 alin. (2) lit. d) Cod penal, la 1 an și 4 luni închisoare, cu
privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în cadrul Forțelor Armate a
R. Moldova pe un termen de 2 ani;

- în baza art. 370 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 375 unități
convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în cadrul
Forțelor Armate a R. Moldova pe un termen de 3 ani.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul total
al pedepselor aplicate, definitiv i-a fost stabilită pedeapsa 1 an și 4 luni închisoare,
cu amendă în mărime de 375 unități convenționale, echivalentul a 7 500 lei, cu
privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în cadrul Forțelor Armate a
R. Moldova pe un termen de 5 ani.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită a
fost suspendată pe o perioadă de probațiune de 1 an.

În baza art. 66 Cod de procedură penală, inculpatului i-a fost retras gradul

militar – maior.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Lungu C. privind încasarea prejudiciului material și moral a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Zara Gh. îndeplinind serviciul militar prin contract în cadrul Armatei Naționale a R. Moldova din 27.07.2001. Prin ordinul Ministrului apărării R. Moldova nr. XXXX din XXXXXX și ordinul Comandantului Brigăzii 1 Infanterie Motorizată nr. XXX din XXXXXX, acesta a fost numit în funcția de comandant al Batalionului 11 Motorizat.

Exercitând funcția nominalizată, maiorul Zara Gh., conform prevederilor art.17 al Legii nr. 1245-XV din 18.07.2002 „Cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărare patriei”, art. 5 alin. (2) al Legii nr. 162-XVI din 22.07.2005 „Cu privire la statutul militarilor” și art.8, 41, 48, 49 ale Regulamentului Serviciul Interior al Forțelor Armate, aprobat prin Decretul Președintelui R. Moldova nr.2327-IV din 03.09.2009, permanent se considera în îndeplinirea obligațiilor de serviciu, prin urmare fiind reprezentant al puterii de stat, abilitat cu autoritate deplină asupra subordonaților și cu responsabilitate personală în fața legii întru toate aspectele vieții și activității subunității militare și fiecărui militar în parte, adică șef și persoană cu funcție de răspundere. În virtutea situației sale de servicii conform prevederilor art. 14.15 pct. 2), 3), 56, 116 pct. 1, lit. c). pct. 3 lit. a), pct. 4. pct. 8 lit. b) al Regulamentului Serviciului Interior al Forțelor Armate, precum și fișei funcției semnate la 24.12.2014, maiorul Zara Gh. era obligat: „...să respecte și să îndeplinească prevederile Constituției și ale legilor R.Moldova; să respecte prevederile regulamentelor militare; să cunoască ferm legile cu privire la activitatea sa de serviciu și prevederilor regulamentelor militare și să ceară de la subordonați respectarea lor, să acționeze în strictă concordanță cu ele; să emită ordinele sale în strictă corespundere cu cerințele legilor și regulamentelor militare; să asigure executarea de către efectiv a obligațiilor ce revin; să ofere personal exemplu de educație, de atitudine sânguincioasă față de serviciu; să mențină în permanență disciplina militară strictă și o stare moral-psihologică sănătoasă în cadrul efectivului; să utilizeze corect resursele și bunurile materiale ale batalionului; să exploateze, să deservească corect tehnica și armamentul batalionului; în cazul comiterii de infracțiuni și producerii de incidente să raporteze comandantului superior; să înștiințeze procurorul militar; să inițieze o cercetare de serviciu, materialele căreia să fie prezentate în decurs de trei zile

organului de urmărire penală; să întreprindă măsuri pentru menținerea rezervelor stabilite, pentru păstrarea, întreținerea în stare de funcționare și folosirea corectă a armamentului, tehnicii militare și a altor mijloace materiale; să controleze periodic existentul, starea și capacitatea lor de luptă; să efectueze cel puțin de două ori pe an revista armamentului și a tehnicii militare, anunțând bilanțurile revistei într-un ordin pe unitatea militară, însă încălcând aceste prevederi ale legii, a comis delapidarea averii străine, abuzul de putere și depășirea atribuțiilor de serviciu în următoarele împrejurări.

În una din zilele lunii august 2015, Zara Gh. fiind persoană cu funcții de răspundere și responsabil de integritatea patrimoniului militar aliat în dotarea Batalionului, abuzând de situația sa de serviciu, aflându-se la aplicații la Centrul de instruire al Brigăzii 1 Infanterie Motorizată, a însușit un acumulator de model 6ST75, care conform datelor contabile era luat la evidență cu prețul de XXX lei, predestinat pentru a fi utilizat pe automobil GAZ-66 cu numărul de înmatriculare FA XXXX și l-a instalat pe automobilul său personal de model XXXXX cu numărul de înmatriculare XXXXXX, l-a folosit în interes personal până la 22.03.2016, aproximativ pe la orele 16⁰⁰, când în urma unor acțiuni întreprinse de către comandamentul militar al Brigăzii 1 Infanterie Motorizată, acumulatorul a fost depistat în automobilul personal al maiorului Zara Gh. și predat de către acesta pentru păstrare la depozit.

Tot el, Zara Gh., fiind șef și persoană cu funcție de răspundere, în continuarea acțiunilor sale criminale, acționând din interes personal, în una din zilele lunii noiembrie 2015, după depistarea de către inspecția Ministerului Apărării a lipsei acumulatorului de model XXXXX, în jurul orelor 12⁰⁰, abuzând de autoritatea sa ca mandant, în scopul tănuirii faptului însușirii de către el a acumulatorului enunțat, precum și eschivării de la răspunderea penală pentru fapta comisă, depășind în mod vădit atribuțiile de serviciu, i-a ordonat subalternului său, comandantului plutonului 1 al bateriei aruncătoare de mine, locotenent Lungu C., în ordinea directă al căruia se afla automobilul de model GAZ-66 cu numărul de înmatriculare XXXXX, ca în timp scurt al pauzei de masă dintre orele 12⁰⁰-15⁰⁰, să lichideze neajunsul depistat prin restituirea unui acumulator identic, adică de același model, serie și culoare, totodată amenințându-l că în caz contrar, va fi sancționat.

Așadar, în urma acțiunilor ilegale ale maiorului Zara Gh. a avut loc subminarea autorității unui șef militar în fața subalternilor, iar locotenentul XXXXX. a fost determinat să recupereze neîntemeiat prejudiciul cauzat unității

militare de către Zara Gh., prin cumpărarea unui acumulator similar - suma de XXXXX lei, astfel cauzând daune considerabile victimei și intereselor de serviciu.

3. Împotriva sentinței nominalizate a declarat apel avocatul Roșca I. în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu dispunerea încetării procesului penal în temeiul art. 391, 332 alin. (1) Cod procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016 apelul declarat a fost respins ca nefondat.

5. În argumentarea soluției adoptate Colegiul penal a reținut că prin probele prezentate de acuzare cercetate atât în prima instanță cât și în instanța de apel cu certitudine se confirmă vinovăția lui Zara Gh. în săvârșirea infracțiunilor incriminate.

Instanța de apel a respins afirmațiile apărării referitor la faptul că suma prejudiciului de 900 de lei nu se încadrează în noțiunea de prejudiciu material considerabil, or la stabilirea daunei considerabile cauzate prin acțiunile criminale ale inculpatului, s-a reținut că urmările prejudiciabile în speța dată au fost exprimate nu doar prin însușirea acumulatorului valoarea căruia a fost estimată la 900 lei, dar și prin descompletarea și sustragerea acumulatorului, acțiuni care au pus în pericol integritatea tehnicii militare respectiv, îndeplinirea sarcinii de luptă, constatându-se astfel cauzarea prejudiciului considerabil de ordin nematerial.

Tot aici s-a menționat, că starea materială a părții vătămate Lungu C. este nesatisfăcătoare, având în vedere salariul mediu de XXXX lei lunar, precum și lipsa unui loc permanent de trai (închiriază locuința), astfel, suma prejudiciului cauzat de XXXXX lei incontestabil este considerabilă pentru acesta.

Colegiul a respins ca nefondată solicitarea apărării privind reîncadrarea acțiunilor lui Zara Gh. în baza art. 196 alin. (1) Cod penal, or dânsul nu doar a cauzat daune materiale unității militare, ci a și însușit acumulatorul instalându-l la automobilul său personal.

De rând cu cele menționate Colegiul a mai reținut că, Zara Gh. la 02.06.2015 prin înscris autentic a solicitat examinarea cauzei în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, fiind de acord cu probele invocate în rechizitoriu. Astfel, acesta a recunoscut necondiționat vina, și s-a căit sincer de cele comise. Cererea inculpatului a fost admisă de către instanța de fond, prin urmare Colegiul a apreciat ca fiind nefondate și lipsite de temei solicitările apelantului privind reîncadrarea acțiunilor lui Zara Gh. din prevederile art. 191 alin. (2) lit. d) în cele ale art. 196 alin. (1) Cod penal.

Privitor la soluționarea chestiunii privind stabilirea pedepsei Colegiul a menționat că instanța de fond la acest capitol a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7,61,75 Cod penal și 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, și ținând cont de persoana inculpatului i-a stabilit o pedeapsă legală și echitabilă.

6. La 16.12.2016 împotriva sentinței a declarat apel suplimentar avocatul Marianciuc V. în numele inculpatului, care a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri cu stabilirea unei pedepse mai blânde cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, fără stabilirea pedepsei complementare.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2017, apelul declarat a fost respins ca inadmisibil.

Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că, anterior avocatul Roșca I. în numele inculpatului a contestat cu apel sentința, care prin decizia din 13.12.2016 a Curții de Apel Chișinău a fost respins ca fiind nefondat. În consecință Colegiul a conchis că, în speță inculpatul a epuizat calea de atac apelul, motiv din care a dispus inadmisibilitatea cererii de apel înaintate de avocatul Marianciuc V. în numele inculpatului.

8. Împotriva hotărârilor judecătorești a declarat recurs ordinar avocatul Roșca I. în numele inculpatului, care, invocând temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora cu pronunțarea unei noi hotărâri de încetarea procesului penal în temeiul art. 275 pct. 4), 391 alin. (1) pct. 6), 332 alin. (1), (5) Cod de procedură penală, argumentând următoarele:

- la data examinării cauzei în instanța de apel a intrat în vigoarea Legea nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, prin urmare prevederile acestei legi, care erau favorabile inculpatului urmau a fi aplicate la pronunțarea deciziei;

- instanța de apel urma să aplice prevederile Legii nr. 210 privind amnistia chiar și în lipsa unei cereri scrise a inculpatului și să pronunțe o hotărâre de încetare a procesului penal cu liberarea persoanei de răspundere penală, fapt care în speță nu a avut loc.

8.1 Recurs ordinar împotriva deciziei a declarat și avocatul Marianciuc V. în numele inculpatului, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală a solicitat casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului declarat s-au invocat următoarele:

- lui Zara Gh. i-a fost încălcat dreptul la apărare, or ședința din 13.12.2016

s-a desfășurat în lipsa noului avocat ales de inculpat, deși ultimul a solicitat continuarea examinării cauzei doar în prezența avocatului Marianciuc V., care l-a informat că are o altă viziune privind poziția lui de apărare și în legătură cu aceasta urma a fi formulată o cerere de apel suplimentară pe alte motive decât cele expuse în cererea de apel al avocatului Roșca I., cerere pe care urma să o depună în ședința de judecată;

- ședința din 13.12.2016 s-a desfășurat în lipsa apărătorului Marianciuc V. astfel a fost imposibil de a depune cererea de apel suplimentar formulată, deși inculpatul a insistat ca examinarea cauzei să fie continuată doar în prezența celui de a-l doilea apărător ales;

- prin faptul că instanța de apel a examinat doar apelul avocatului Roșca I. inculpatului i-a fost lezat dreptul la apărare, deoarece acesta nu a avut posibilitatea de a se apăra prin toate căile legale, fiind privat de dreptul de a invoca noi cerințe prin apel suplimentar formulate de către noul apărător intervenit în proces;

- sentința pronunțată de instanța de fond este ilegală, deoarece în privința lui Zara Gh. au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

- în privința inculpatului au fost stabilite doar circumstanțe atenuante nefiind invocată nici o circumstanță agravantă, însă nedatând la aceasta prima instanță contrar prevederilor art. 75 alin. (2) Cod penal, i-a stabilit lui Zara Gh. pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal, cea mai aspră pedeapsă din numărul celor alternative (privațiune de libertate);

- instanța de fond neîntemeiat i-a stabilit inculpatului pedeapsa închisorii fără a ține cont de faptul că acuzatorul de stat în dezbaterile judiciare a solicitat numirea în privința lui Zara Gh. doar pedepse neprivative de libertate (amenda) pe ambele capete de învinuire;

- aplicând pedeapsa complementară privarea de dreptul de a ocupa funcții în forțele Armatei Naționale, instanța a lipsit familia inculpatului de unica sursă de venit – în consecință Zara Gh. va fi lipsit de posibilitatea de a-și întreține membrii săi de familie, pe motiv că nu deține alte profesii sau calificări ce i-ar permite să se angajeze la alt post de muncă calificat.

8.2 La 15 noiembrie 2017 avocatul Marianciuc V. în numele inculpatului a declarat recurs ordinar, unde a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată argumentând:

- judecătorul I. Bațalai care a examinat cauza în instanța de fond nu a întrunit toate condițiile legale de a activa în calitate de judecător la Judecătoria militară,

astfel fiind încălcate prevederile art. 30 și 33 Cod procedură penală, fiind afectat dreptul inculpatului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 § 1 al CoEDO;

- instanța de apel contrar prevederilor art. 414 alin. (2) Cod de procedură penală nu a verificat declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță, dar numai le-a enumerat;

9. Asupra recursului declarat de avocatul Roșca I. a depus referință acuzatorului de stat, care a solicitat respingerea acestuia ca inadmisibil, pe motiv că cererea părții vătămate prin care acesta a declarat că nu are pretenții față de inculpat nu este confirmată în modul corespunzător prevăzut de legislație.

Cu referire la recursul declarat de avocatul Marianciuc V. procurorul a menționat că acesta la fel urmează a fi respins ca inadmisibil deoarece poziția apărătorului și afirmațiile acestuia precum că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale infracțiunilor incriminate vin în contradicție cu poziția inculpatului care a recunoscut învinuirea și a solicitat examinarea cauzei în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

10. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile ordinare declarate avocatul Marianciuc V. în numele inculpatului urmează a fi respinse, iar cel al avocatului Roșca I. în numele lui Zara Gh. admis, din următoarele considerente.

10.1 Cu referire la recursul avocatului Marianciuc V. în numele inculpatului declarat la 09 februarie 2017.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să îl respingă ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Recurentul, a invocat în argumentarea recursului declarat temeiurile de drept prevăzute la pct. 8), 10) alin.(1) al art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când nu au fost întrunite elementele infracțiunii, sau când sau aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, dar

va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească devenită definitivă.

Din conținutul recursului rezultă că avocatul Marianciuc V. invocă dezacordul cu aprecierea probelor și a vinovăției lui Zara Gh. în comiterea infracțiunilor incriminate, fapt care vine în contradicție cu poziția inculpatului, care a recunoscut faptele invocate în rechizitoriu și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată. Mai mult, potrivit cererii lui Zara Gh. din **20 februarie 2017** legalizată notarial (f.d.235, vol. II), rezultă că acesta solicită aplicarea în privința sa a Legii privind amnistia.

Colegiul penal apreciază concluziile instanțelor de fond privind vinovăția lui Zara Gh. în săvârșirea infracțiunilor incriminate corectă și întemeiată, ce se bazează pe cumulul de probe administrate, amplu analizate și just apreciate.

Colegiul lărgit respinge ca neîntemeiat argumentele avocatului Marianciuc V. referitor la încălcarea dreptului la apărare al inculpatului, or din materialele cauzei rezultă, că în ședința instanței de apel la 29.11.2016 Zara Gh. a fost asistat de doi apărători aleși Marianciuc V. și Roșca I. La demersul avocatului Marianciuc V. cauza a fost amânată pentru a-i acorda termen noului avocat de a lua cunoștință cu materialele cauzei, fiind stabilită o nouă ședință pentru 13.12.2016. Faptul că avocatul Marianciuc V. a fost înștiințat despre data și ora când urma să fie examinată cauza este confirmat prin recipisă (f.d.108, vol. II).

În continuare, analizând procesul-verbal din 13.12.2017 (f.d.115, vol. II) Colegiul constată, că avocatul Marianciuc V. în ședință nu s-a prezentat. Astfel, soluționând chestiunea despre posibilitatea examinării cauzei în lipsa avocatului Marianciuc V. atât inculpatul cât și avocatul acestuia Roșca I. au considerat că este posibil.

În asemenea circumstanțe Colegiul conchide, că instanța de apel corect a dispus continuarea examinării cauzei în lipsa avocatului Marianciuc V., care fiind înștiințat despre data și ora examinării cauzei în ședința de judecată nu s-a prezentat și nici nu a adus la cunoștința instanței motivele neprezentării sale.

Tot aici Colegiul reține că Zara Gh. a beneficiat de serviciile avocatului Roșca I., care i-a apărat interesele în bază de contract.

În acest context, Colegiul penal consideră că argumentele invocate de avocatul Marianciuc V. în numele inculpatului Zara Gh. în recursul declarat sunt neîntemeiate, fapt ce determină incontestabil concluzia de respingere a acestuia ca inadmisibil.

**10.2 Cu referire la recursul declarat la 15 noiembrie 2017 de avocatul
Marianciuc V. în numele inculpatului Zara Gh.**

Colegiul penal reține că recursul declarat de avocatul Marianciuc V., urmează a fi declarat inadmisibil, din motiv că acesta este depus peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Astfel, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13.12.2016, care se contestă, a fost pronunțată integral la 10.01.2017, iar recursul suplimentar declarat de apărare a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la 15.11.2017 (f.d.244-256 vol. II), după expirarea termenului legal de declarare a acestuia.

În speța dată, durata termenului de recurs de 30 zile s-a calculat începând cu 11.01.2017 și s-a epuizat la 10.02.2017.

Colegiul penal remarcă că, legea procesual-penală nu face careva mențiuni referitor la declararea suplimentară a recursului ordinar și nu stabilește alte termene pentru actele suplimentare, decât cele prevăzute la art. 422 Cod de procedură penală.

De aceea, recursurile suplimentare, declarate de persoanele indicate în dispoziția art. 421 Cod de procedură penală, care au declarat în termen recurs ordinar, se vor considera ca depuse în termen, dacă ele se încadrează în 30 de zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel.

Colegiul penal conchide că, recursul suplimentar declarat de avocatul Marianciuc V. în numele inculpatului Zara Gh., este depus peste termenul legal, prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, deoarece, în speță, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel a expirat la data de 10.02.2017.

Prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului suplimentar declarat de avocatul Marianciuc V. în numele inculpatului, ca fiind declarat peste termen.

**10.3 Cu referire la recursul declarat de avocatul Roșca I. în
numele inculpatului Zara Gh.**

Potrivit art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Totodată, instanța reține că, în conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2)

Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.

În drept, soluția instanței de recurs se bazează pe prevederile art. 435 alin.(1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, în coroborare cu art.391 alin. (1) pct. 6) și (2) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul instanța este în drept să le admită, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea încetării procesului penal, în cazul în care există alte circumstanțe care exclud sau condiționează tragerea persoanei la răspundere penală și în cazul în care fapta comisă de inculpat constituie o contravenție.

Analizând textul recursului, Colegiul constată, că recurentul critică decizia contestată invocând că, instanța de apel neîntemeiat nu a aplicat în privința inculpatului prevederile Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R.Moldova, care erau mai favorabile inculpatului.

Ținând cont de argumentele invocate de avocatul Roșca I. pe care Colegiul le consideră întemeiate, precum și de prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs conchide că hotărârea judecătorească pronunțată de instanța de apel urmează a fi casată total cu pronunțarea unei noi hotărâri cu încetarea procesului penal.

Cu referire la capătul de învinuire prevăzut de art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal.

În conformitate cu prevederile art. 391 alin. (2) Cod de procedură penală în cazul prevăzut la art. 332 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța încetează procesul penal, și, concomitent, soluționează cauza conform prevederilor Codului contravențional, dacă fapta persoanei constituie o contravenție administrativă.

Din materialele cauzei, se reține că, Zara Gh. a fost pus sub învinuire în baza art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal pentru faptul că: „*fiind persoană cu funcții de răspundere și responsabil de integritatea patrimoniului militar (...), abuzând de situația sa de serviciu, (...), a înșușit un acumulator de model 6ST75, care conform datelor contabile era luat la evidență cu prețul de 900 lei*”. Prima instanță l-a condamnat, soluție menținută și de instanța de apel.

Astfel, Colegiul penal lărgit, constată că instanțele de fond, verificând cele imputate lui Zara Gh. prin rechizitoriu, analizând probele cercetate în cadrul ședințelor de judecată, corect au stabilit, la momentul condamnării, starea de fapt,

circumstanțele cauzei și just au calificat acțiunile inculpatului în baza art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Totodată, instanța de recurs atestă că, infracțiunea săvârșită de Zara Gh. este o infracțiune materială fiind condiționată de mărimea prejudiciului cauzat, care, la acel moment (august 2015) trebuia să depășească 25 unități convenționale. În caz contrar răspunderea urma a fi aplicată în baza art. 105 Cod contravențional.

La acest capitol Colegiul lărgit reține, că prin Legea nr.208 din 17.11.2016, care a intrat în vigoare la 16.03.2017 în Codul contravențional au fost operate modificări, astfel a intervenit o lege penală mai favorabilă aplicabilă inculpatului.

Așadar, ținând cont de faptul că Zara Gh. a fost condamnat pentru *însușirea unui acumulator de model 6ST75, prin ce a cauzat o daună în proporții considerabile în sumă de 900 lei* Colegiul constată, că la data condamnării încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului era corectă, deoarece valoarea bunului sustras de la 25 unități convenționale până la 2500 unități convenționale constituia proporții considerabile .

Tot aici, Colegiul consideră necesar de a menționa, că valoarea bunurilor sustrate, ca semn calificativ al componentei de infracțiune, se determina ținându-se seama de mărimea unității convenționale de amendă stabilită de legislație la momentul săvârșirii infracțiunii.

Potrivit art. 18 Cod contravențional (în red. Legii nr.218-XVI din 24.10.2008), se considera de mici proporții valoarea bunurilor sustrate, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală sau valoarea pagubei pricinuite care, la momentul săvârșirii contravenției, nu depășește 25 de unități convenționale.

Unitatea contravențională în conformitate cu prevederile art. 34 alin. (1) Cod contravențional (în red. Legii nr.218-XVI din 24.10.2008), constituia 20 lei.

Conform Legii nr.208 din 17.11.2016, privind modificarea și completarea Codului contravențional, în vigoare din 16.03.2017, norma art. 34 a fost modificată, potrivit căruia, valoarea unității convenționale a fost majorată de la 20 la 50 lei.

Deci, Colegiul conchide, că valoarea prejudiciului cauzat pe acest capăt de învinuire, raportată la noile prevederi legale, favorabile inculpatului – *nu constituie proporții considerabile.*

Așa dar, în speța dată, devin aplicabile prevederile art.10 alin. (1) Cod penal, potrivit cărora legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au

săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Legea nr. 208 din 17.11.2016, privind modificarea și completarea Codului contravențional, în vigoare din 16.03.2017, are efect retroactiv întrucât ameliorează situația inculpatului Zara Gh., or valoarea bunului sustras în sumă de 900 lei, potrivit legii vizate, nu constituie proporții considerabile, după cum a fost înaintată învinuirea, *or mărimea daunelor considerabile constituie limitele care se încadrează dintre proporții mici și proporții mari.*

Astfel, interpretând art. 18 Cod contravențional (în redacția Legii nr. 218-XVI din 24.10.2008) în coraborare cu art. 34 Cod contravențional (după modificările efectuate prin Legea nr.208 din 17.11.2016, în vigoare din 16.03.2017), potrivit căreia cuantumul unității convenționale este de 50 lei, și, reieșind din faptul că mărimea daunelor considerabile constituie limitele care se încadrează dintre proporții mici și proporții mari, Colegiul conchide că, în speța dată prin aplicarea normelor juridice nominalizate mai sus, rezultă că proporții considerabile reprezintă suma prejudiciului care se încadrează între proporții mici ce constituie 1250 lei (25 u.c. x 50 lei) și proporții mari care reprezentau 50 000 lei (2500 u.c. x 20 lei).

Reieșind din cele menționate mai sus, instanța de recurs concluzionează, că prin fapta comisă de inculpat, a fost cauzat un prejudiciu în proporții mici (900 lei), dat fiind faptul că valoarea bunului sustras nu depășește suma de 1250 lei.

Mai mult, nu constituie infracțiune fapta lui Zara Gh., nici după modificările operate prin Legea nr.208 din 17.11.2016 în norma art. 18 Cod contravențional, potrivit căreia *proporții mici* constituie valoarea bunurilor sustrate, (...), care, la momentul săvârșirii contravenției, *nu depășește 20% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat*, aprobat de Guvern pentru anul în curs la data săvârșirii faptei.

Or, fapta a fost comisă în august 2015, iar, conform Hotărârii de Guvern nr.974 din 04.12.2014, în vigoare din 09.12.2014, salariul mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2015, a fost de 4500 lei, astfel că, 20% din 4500 lei constituie 900 lei.

Din considerentele menționate Colegiul penal conchide că, procesul penal pe acest capăt de învinuire urmează a fi încetat, deoarece fapta comisă de Zara Gh.

nu întrunește elementele infracțiunii de delapidare a averii străine, ci constituie o contravenție administrativă prevăzută de art.105 Cod contravențional.

În concluzie, Colegiul reține că pentru fapta comisă, Zara Gh. nu poate fi atras la răspundere contravențională potrivit art. 105 CC, deoarece din momentul săvârșirii contravenției a expirat termenul de prescripție a răspunderii contravenționale de 3 luni, ce era în vigoare până la modificările operate prin Legea nr.208 din 17.11.2016, în vigoare din 16.03.2017.

Cu referire la capătul de învinuire prevăzut de art. 370 alin. (1) Cod penal.

Potrivit art.427 alin.(1) pct.11) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când, aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie.

În recurs avocatul Roșca I. a invocat, că instanța de apel neîntemeiat nu a aplicat prevederile Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, chiar și în lipsa unei cereri scrise a inculpatului așa cum prevede art. 2 alin. (3) al Legii nominalizate. Totodată, recurentul solicită aplicarea amnistiei în privința lui Zara Gh. dat fiind faptul că acesta a recunoscut integral vinovăția, cauza fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, fiind anexat acordul scris al inculpatului în acest sens (f.d.235, vol. II) .

Cercetând materialele cauzei penale, Colegiul constată, că la momentul examinării recursului ordinar, inculpatul întrunește condițiile prevăzute la art. 1 al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016, și în privința acestuia pot fi aplicate dispozițiile legale, iar procesul penal urmează a fi încetat în legătură cu intervenirea amnistiei, deoarece Zara Gh. a recunoscut vina în cele comise, se căiește sincer, partea partea vătămată Lungu C. nu are careva pretenții față de inculpat, declarând că nu este împotriva ca procesul penal în privința lui Zara Gh. să fie încetat, deoarece prejudiciul cauzat a fost recuperat, (f.d.105, 112, vol. II).

Astfel, Colegiul penal lărgit apreciază ca fiind întrunite condițiile legale, instituite prin Legea nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, motiv pentru care urmează a fi dispusă încetarea procesului penal în privința lui Zara Gh. conform prevederilor legii sus menționate, pentru învinuirea în baza art. 370 alin. (1) Cod penal, or, inculpatul a recunoscut vina integral, a manifestat căința activă și a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune.

11. În conformitate cu prevederile art. 391 alin. (1) pct.6), 434, 435 alin.(1) pct.1) 2) lit. b),c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de avocatul Marianciuc Vadim în numele inculpatului Zara Ghenadie.

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Roșca Ivan în numele inculpatului Zara Ghenadie, casează total sentința Judecătoriei militare din 23 iunie 2016 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui *Zara Ghenadie*, și dispune încetarea procesului penal:

În baza art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal - în temeiul art. 332 alin.(2) Cod de procedură penală, pe motiv că fapta comisă constituie contravenția prevăzută de art. 105 Cod contravențional.

În conformitate cu prevederile art. 30 Cod contravențional, Zara Ghenadie se liberează de răspundere contravențională din motivul expirării termenului de prescripție.

În baza art. 370 alin. (1) Cod penal - conform prevederilor art. 2 al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 28 decembrie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Nadejda Toma

Petru Moraru